

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
URED PREDSEDNIKA**

Broj: Su-IV-204/2019-2
Zagreb, 30. travnja 2019.

RJEŠENJE

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske Đuro Sessa, odlučujući o zahtjevima I. okrivljenog M. B., II. okrivljenog D. P., III. okrivljenog V. G., IV. okrivljenog G. R., VI. okrivljenog S. K. i VIII. okrivljenog M. P. za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci V. M. u predmetu Županijskog suda u Rijeci poslovni broj Kir-347/2019. protiv I. okrivljenika M. B. i drugih zbog kaznenih djela iz članka 246. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. i člankom 51. Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 125/11., 144/12., 56/15., 1 61/15. - dalje u tekstu: KZ/11.) i drugih, na temelju članka 35. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. - Odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. 1 70/17. - dalje: ZKP/08.)

r i j e š i o j e:

Odbijaju se zahtjevi I. okrivljenog M. B., II. okrivljenog D. P., III. okrivljenog V. G., IV. okrivljenog G. R., VI. okrivljenog S. K. i VIII. okrivljenog M. P. od 25. travnja 2019. za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci V. M. u predmetu Županijskog suda u Rijeci poslovni broj Kir-347/2019.

Obrazloženje

U uvodno navedenom predmetu Županijskog suda u Rijeci poslovni broj Kir-347/2019. na ročištu 25. travnja 2019. I. okrivljeni M. B. po braniteljici, odvjetnici A. H., II. okrivljeni D. P. po braniteljici, odvjetnici M. B., III. okrivljeni V. G. po branitelju, odvjetniku V. V., IV. okrivljeni G. R. po branitelju, odvjetniku A. N., VI. okrivljeni S. K. po branitelju, odvjetniku I. S. i VIII. okrivljeni M. P. po branitelju, odvjetniku M. S. podnijeli su zahtjev za izuzeće sutkinje istrage te predsjednika i zamjenice predsjednika Županijskog suda u Rijeci.

Na temelju članka 35. stavak 1. ZKP/08., odluku o zahtjevu za izuzeće predsjednika vijeća, suca ili suca porotnika donosi predsjednik suda. Ako se traži izuzeće i predsjednika suda, onda o zahtjevu za izuzeće predsjednika vijeća, suca ili suca porotnika odluku donosi zamjenik predsjednika suda ili sudac kojeg predsjednik odredi. Prema stavku 2. istog članka, o izuzeću predsjednika suda odluku donosi predsjednik neposredno višeg suda. Zato je ovdje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske nadležan odlučiti o zahtjevu za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci.

U pisanom zahtjevu za izuzeće kao i usmeno na ročištu 25. travnja 2019. IV. okrivljeni G. R. po branitelju izrazio je nezadovoljstvo „neprihvatljivo sporim” postupanjem Županijskog suda u Rijeci. Smatra da je predsjednik Županijskog suda u Rijeci ostavio dojam pristranosti jer je propustio organizirati kolanje spisa i donošenje odluka na način da se u predmetu, u kojem se okrivljenici nalaze

u istražnom zatvoru, postupa sa osobitom hitnošću. Svoj stav potkrepljuje tvrdnjama: da u postupku nije doneseno pravomoćno rješenje o određivanju istražnog zatvora, iako su okrivljenici lišeni slobode 26. ožujka 2019.; da je vijeće Županijskog suda u Rijeci tek 15. travnja 2019. odlučilo o žalbama protiv rješenja suca istrage o određivanju istražnog zatvora od 28. ožujka 2019.; da je u ponovljenom postupku ročište za odlučivanje o prijedlogu za određivanje istražnog zatvora održano tek 24. travnja 2019.; da nije odlučeno o žalbama okrivljenika protiv rješenja o provođenju istrage od 28. ožujka 2019. Zahtjevu za izuzeće IV. okrivljenog G. R. pridružili su se I. okrivljeni M. B., II. okrivljeni D. P., III. okrivljeni V. G., VI. okrivljeni S. K. i VIII. okrivljeni M. P. po braniteljima. II. okrivljeni D. P. i VIII. okrivljeni M. P. dodatno tvrde da na nepristranost predsjednika upućuje izostanak pisanog odgovora na njihov zahtjev za puštanjem na slobodu.

Iz navedenog proizlazi da je zahtjev za izuzeće zasnovan na odredbi članka 32. stavka 2. ZKP/08. te je riječ o zahtjevu za otklonom od obavljanja sudske dužnosti.

Tijekom provedenog postupka Vrhovni je sud Republike Hrvatske, sukladno članku 35. stavku 3. ZKP/08, razmotrio izjavu predsjednika Županijskog suda u Rijeci. Razgledani su i spisi Županijskog suda u Rijeci broj Kir-272/2019., Kir 334/2019., Kir-347/2019. i Kir- 330/2019.

Predsjednik Županijskog suda u Rijeci je u opširnoj izjavi naveo da ne postoje okolnosti zbog kojih bi kao predsjednik suda trebao biti izuzet od postupanja u predmetu poslovni broj Kir-347/2019. Naveo je da kao predsjednik suda nije sudjelovao u donošenju odluka u dosadašnjem tijeku kaznenog postupka, a da na njegovoj strani ne postoji niti jedan osobni razlog pristranosti. Nadalje, izjavio je da je u skladu s propisanim ovlastima i dužnostima uobičajeno nadzirao pravodobnost i učinkovitost rada suda i sudaca, te je zaključio da se u konkretnom predmetu postupalo ažurno a da je određeno vrijeme bilo potrebno za upoznavanje sa spisom koji sadrži preko 7.000,00 stranica i obuhvaća 15 okrivljenika koje se tereti za inkriminacije vezane za višegodišnje razdoblje u odnosu na poslovanje više značajnih gospodarskih subjekata u vrlo složenim financijsko gospodarskim poslovima. U očitovanju je naveo kronologiju rada na predmetu.

Na temelju pregleda spisa Županijskog suda u Rijeci broj Kir-272/2019., Kir 334/2019., Kir-347/2019. i Kir-330/2019. te izjave predsjednika Županijskog suda u Rijeci utvrđena je kronologija rada na predmetu:

a) odlučivanje o istražnom zatvoru

- 28. ožujka 2019., Županijski sud u Rijeci zaprimio je prijedlog državnog odvjetnika za određivanje istražnog zatvora o kojem je sudac istrage tog suda odlučio na ročištu održanom istog dana rješenjem broj Kir-272/2019.,
- 9. travnja 2019., zaprimljena je posljednja izjavljena žalba protiv rješenja od 28. ožujka 2019. (žalba III. okrivljenika V. G. podnesena po branitelju odvjetniku I. C.),
- 15. travnja 2019., vijeće Županijskog suda u Rijeci donijelo je rješenje broj Kv I-141/2019. kojim je ukinulo rješenje od 28. ožujka 2019. u dijelu u kojem je bio određen istražni zatvor te je predmet vratilo sucu istrage na ponovno odlučivanje,
- 18. travnja 2019., sudac istrage je zaprimio rješenje vijeća Županijskog suda u Rijeci i naložio otpremu tog rješenja. Zbog smrtnog slučaja u obitelji suca istrage, predmet je preuzela druga sutkinja, koja je odredila ročište za odlučivanje o istražnom zatvoru za 24. travnja 2019.,

- 19. travnja 2019. zaprimljena je molba branitelja VIII. okrivljenog M. P. za hitnim puštanjem na slobodu, upućena predsjedniku Županijskog suda u Rijeci,
 - 24. travnja 2019. sutkinja istrage je na ročištu donijela rješenje broj Kir-334/2019., kojim je odlučila o prijedlogu državnog odvjetnika i odredila istražni zatvor s trajanjem do 26. travnja 2019. Nakon održanog ročišta, istoga dana zaprimljen je prijedlog državnog odvjetnika za produljenje istražnog zatvora, te je odlučeno da će se o tom prijedlogu odlučiti na ročištu 25. travnja 2019.,
 - 25. travnja 2019. održano je ročište na kojem su okrivljenici po braniteljima podnijeli zahtjev za izuzeće sutkinje istrage, predsjednika i zamjenice predsjednika Županijskog suda u Rijeci, na što je sutkinja istrage odlučila, zbog opasnosti od odgode, na temelju članka 36. ZKP/08., provesti ročište i odlučiti o prijedlogu državnog odvjetnika. Nakon što su okrivljenici i branitelji napustili ročište, sutkinja istrage donijela je rješenje broj Kir-347/2019. o produljenju istražnog zatvora.
- b) Odlučivanje po žalbama podnesenim protiv rješenja o određivanju istrage
- 28. ožujka 2019. državni odvjetnik je donio rješenje o provođenju istrage protiv 15 okrivljenika.
 - 11. travnja 2019. Županijsko državno odvjetništvo u rijeci zaprimilo je posljednju izjavljenu žalbu protiv rješenja od 28. ožujka 2019., nakon čega je 17. travnja 2019. uputilo predmet Županijskom sudu u Rijeci,
 - 17. travnja 2019. Županijski sud u Rijeci zaprimio je predmet u povodu podnesenih žalbi protiv rješenja o provođenju istrage, koji se vodi pod brojem Kir-330/2019.

Zahtjev za izuzeće nije osnovan.

Naime, neosnovano podnositelji zahtjeva tvrde da je predsjednik Županijskog suda u Rijeci propustio učinkovito organizirati kolanje spisa i odlučivanje u predmetu i time ostavio dojam pristranosti: sudac istrage odlučio je prijedlogu za određivanje istražnog zatvora istog dana nakon što je prijedlog bio zaprimljen; vijeće Županijskog suda u Rijeci odlučilo je o žalbama protiv rješenja suca istrage 6 dana nakon primitka posljednje izjavljene žalbe; u ponovljenom postupku, sutkinja istrage koja je u međuvremenu primila predmet u rad, donijela je novo rješenje 6 dana nakon primitka ukidnog rješenja. Stoga boravak podnositelja zahtjeva u istražnom zatvoru nakon drugostupanjske odluke o ukidanju rješenja o određivanju istražnog zatvora i vraćanju predmeta sucu istrage na ponovno odlučivanje te brzina rješavanja u ponovljenom postupku nisu bili proizvoljni (usporediti sa presudom Europskog suda za ljudska prava, *Bernobić protiv Hrvatske* 57180/09. od 21. lipnja 2011., stavak 43. i 53.-55.), pa ni postupanje predsjednika suda ne ostavlja dojam nepristranosti. Što se ažurnosti rješavanja o žalbama protiv rješenja o određivanju istrage tiče, iz spisa predmeta razvidno je da je na dan podnošenja zahtjeva za izuzeće spis bio u radu kod Županijskog suda u Rijeci svega 9 dana.

Prema članku 34. stavku 5. ZKP/08., podnositelj zahtjeva treba navesti dokaze i okolnosti zbog kojih smatra da postoji kakva zakonska osnova za izuzeće. Drugim riječima, on mora pružiti dokaze o postojanju konkretnih okolnosti koje izazivaju sumnju u pristranost predsjednika Županijskog suda u Rijeci, bilo zbog objektivne bojazni od nepristranosti iz gledišta vanjskog promatrača (objektivni test nepristranosti) bilo zbog sumnje u njegovu osobno uvjerenje da se predmet riješi na određeni način (subjektivni test nepristranosti). Pri tome, protivno tvrdnjama podnositelja zahtjeva, pri odlučivanju postoji li u određenom slučaju opravdan razlog za strah da pojedino tijelo nije nepristrano, stajalište osoba koje tvrde da nije nepristrano važno je, no ne i odlučujuće. Ono što

jest odlučujuće je može li se strah smatrati objektivno opravdanim (tako i Europski sud za ljudska prava, *Ferrantelli i Santangelo protiv Italije*, 1984/92. od 7. kolovoza 1996., stavak 58.; *Padovani protiv Italije*, 13396/87. od 26. veljače 1993., stavak 27.). Takve okolnosti koje bi upućivale na nepristranost predsjednika Županijskog suda u Rijeci ovdje nisu utvrđene.

Nasuprot tome, može se zaključiti da je podnošenje zahtjeva za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci zbog neučinkovite organizacije rada na predmetu, predstavljalo vid zlorabe prava, onemogućavanjem odlučivanja o izuzeću sutkinje istrage te, ovisno o vrsti odluke, onemogućavanjem odlučivanja - bilo te sutkinje bilo drugog suca - o prijedlogu za produljenje istražnog zatvora, prije isteka roka trajanja tog zatvora. Naime, istražni zatvor koji je okrivljenicima bio određen na temelju rješenja sutkinje istrage Županijskog suda u Rijeci od 24. travnja 2019. broj Kir-334/2019. mogao je trajati do 26. travnja 2019., a zahtjev za izuzeće predsjednika podnesen je dan ranije tj. 25. travnja 2019. To što je sutkinja istrage čije se izuzeće tražilo u konačnici zbog opasnosti od odgode, na temelju članka 36. ZKP/08., odlučila provesti ročište i odlučiti o prijedlogu državnog odvjetnika, ne dovodi u pitanje motivaciju podnositelja zahtjeva za izuzećem predsjednika suda. S druge strane potrebno je primijetiti da su okrivljenici imali na raspolaganju učinkovita pravna sredstva za zaštitu prava obrane kojima su se mogli poslužiti, s obzirom na to da se suština njihovog zahtjeva za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci svodi na pritužbe zbog neažurnog postupanja suda.

Budući da predsjednik Županijskog suda u Rijeci ne sudjeluje u odlučivanju u predmetu Županijskog suda u Rijeci poslovni broj Kir-347/2019., niti ima ovlasti miješati se u rad sudaca i sudskih vijeća i da u zahtjevu nisu navedene druge okolnosti niti dokazi koji bi upućivali u čemu bi se sastojala njegova pristranost, to je zahtjev okrivljenika odbijen kao neosnovan (članak 35. stavak 2. ZKP/08.).

P R E D S J E D N I K

Đuro Sessa

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena posebna žalba (članak 35. stavak 4. ZKP/08.)